

PAZIŅOJUMS PAR DATU AIZSARDZĪBU ZINĀTNISKIEM PĒTĪJUMIEM

ES Vispārīgā datu aizsardzības regula

12.-14. pants

Sagatavošanas datums: 2023. gada 5. janvāris

Informācija par personas datu apstrādi pētniecības projektā par psihisko veselību

Pētniecības projekts ietver personas datu apstrādi. Datu aizsardzības paziņojuma mērķis ir sniegt informāciju par apstrādājamiem personas datiem, personas datu vākšanu un izmantošanu.

Dalība pētījumā ir brīvprātīga. Ja izlemsiet nepiedalīties pētījumā vai izstāties no pētījuma, tam nebūs negatīvu seku. Lai iegūtu plašāku informāciju par savām tiesībām un to, kā Jūs varat ietekmēt savu personas datu apstrādi, lūdzu, skatiet šī paziņojuma beigās.

1. Datu pārzinis, kontaktpersona un galvenā pētniece

Vārds, uzvārds: Ildze Jakunova

E-pasts: ildze.jakunova@helsinki.fi

Tālrunis: +371 26517642

2. Pētniecības projekta apraksts un personas datu apstrādes mērķi

Šis projekts pēta psihisko veselību un tās pārvaldību, fokusējoties uz jauniem cilvēkiem ar nesenu depresijas un trauksmes pieredzi Rīgā. Pētījumā apskatīts, kā cilvēki rūpējas par savu psihisko veselību, un ko nozīmē to darīt veiksmīgi. Tā ietvaros liela nozīme pievērsta vēsturiskā un pašreizējā konteksta izpētei. Galvenās pētījuma metodes ir intervijas (ar jauniem cilvēkiem un speciālistiem) un līdzdalīgie novērojumi. Tāpat pētījumā tiek apskatīti tiešsaistes materiāli par psihisko veselību un lauka darba laikā ievāktie teksta un vizuālie materiāli. Šis pētījums kalpos par pamatu doktora disertācijai kultūras un sociālajā antropoloģijā Helsinku Universitātē.

Personas datu apstrādes mērķis ir 1) uzturēt kontaktus ar pētījuma dalībniekiem pētījuma laikā, 2) gūt priekšstatu par to, kas piedalās pētniecības projektā, 3) apstiprināt informēto piekrišanu un 4) atbildēt uz pētījuma jautājumiem. Personas datus apstrādā tikai galvenā pētniece Ildze Jakunova. Lai iegūtu vairāk informācijas par pētījumu, sazinieties ar pētnieci.

3. Pētījuma materiālā ietvertie dati

Pētījuma laikā tiek vākti personas dati, tostarp īpašu kategoriju personas dati (t.i. sensitīvi dati). Personas dati tiek vākti, izmantojot etnogrāfiskās metodes (intervijas un līdzdalīgos novērojumus) un *Informētās piekrišanas lapu*. Apkopotie dati ir atkarīgi no pētījuma dalībnieku veidiem. Izmantojot etnogrāfiskās metodes, par cilvēkiem ar depresijas un trauksmes pieredzi tiek vākti šādi personas dati: personas vārds, vecums, dzīvesvieta un dzimums, kā arī informācija par psihisko veselību, kas var ietvert diagnozi. Ekspertu interviju gadījumos ievāktie dati ietver personas vārdu, nodarbošanos, dzimumu un dzīvesvietu. Izmantojot *Informētās piekrišanas lapu*, tiek apkopoti pētījuma dalībnieku vārdi.

Pētījuma dalībnieki un iesaistītās organizācijas pētījumā nebūs identificētas vai identificējamās. Lauka dienasgrāmatās, transkriptos, analīzē vai publikācijās netiek iekļauti tiešie identifikatori. To vietā tiek izmantoti pseidonīmi vai kategorijas. Interviju audioierakstos var būt daži identifikatori, bet, tiklīdz transkripcijas process un tā pārbaude ir pabeigta (kas ietvertu tiešo un netiešo identifikatoru izņemšanu no materiāla), audioieraksti tiek neatgriezeniski dzēsti.

4. Personas datu avoti

Visi personas dati, tostarp sensitīvi dati par pētījuma dalībniekiem, tiek vākti tieši no viņiem. Tas tiek darīts, izmantojot etnogrāfiskās izpētes metodes (intervijas, līdzdalīgos novērojumus) un *Informētās piekrišanas lapas*.

5. Sensitīvi personas dati

Balstoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas (turpmāk – VДАР) 9. pantu, šajā pētījumā tiek apstrādāti īpašu kategoriju personas dati – dati par cilvēku veselību. Šie sensitīvie dati tiek apstrādāti atbilstoši VДАР 9. panta 2. punkta j) apakšpunktam (apstrāde ir nepieciešama zinātniskās pētniecības nolūkos), kā arī atbilstoši Latvijas Republikas Fizisko personu datu apstrādes likuma VII nodaļas 25. panta 2. punktam.

6. Personas datu apstrādes ilgums

Dati tiek ievākti 2023. gadā, un datu apstrāde notiks no 2023. gada līdz 2025. gadam. Divus gadus pēc šī pētījuma beigām ar paroli aizsargātais fails, kas saista pētījuma dalībnieku vārdus ar viņu pseidonīmiem, tiks neatgriezeniski dzēsts. Kā aprakstīts sadaļā *11. Personas datu aizsardzība*, pārējie dati tiks glabāti piecus gadus pēc pētījuma beigām. Pēc tam dati tiks neatgriezeniski izdzēsti un iznīcināti.

7. Personas datu apstrādes tiesiskais pamats

Personas dati tiek apstrādāti, pamatojoties uz VДАР 6. panta 1. punkta e) apakšpunktu, proti, dati tiek apstrādāti atbilstoši sabiedrības interesēm – zinātniskās pētniecības nolūkiem. Personas datu apstrāde Latvijā ir balstīta uz Fizisko personu datu apstrādes likuma VII nodaļas, 25. panta 1. punktu un 31. pantu.

8. Datu saņēmēji

Personas dati netiks nodoti vai izpausti pusēm ārpus Helsinku Universitātes. Pētnieks būs vienīgā persona, kas izmantos datus šī projekta izstrādei.

9. Personas datu pārsūtīšana vai izpaušana uz valstīm ārpus ES/Eiropas Ekonomikas zonas

Personas dati netiks nodoti personas datu apstrādātājiem ārpus ES/EEZ.

10. Automatizēta lēmumu pieņemšana

Pētniecības projekts neietver automatizētu lēmumu pieņemšanu, kas būtiski ietekmē pētījuma dalībniekus.

11. Personas datu aizsardzība

Visi personas dati tiek apstrādāti un glabāti tā, lai datiem varētu piekļūt tikai tās personas, kurām tie ir nepieciešami pētniecības nolūkos. Visi dati tiek apstrādāti konfidenciali. Datu sistēmās apstrādātie dati tiks aizsargāti, izmantojot: lietotājevārdu un paroli, lietošanas reģistrāciju, piekļuves kontroli, šifrēšanu un divfaktoru identifikāciju.

Galvenās datu glabāšanas vietas ir droša uzglabāšanas vieta, ko nodrošina Helsinku Universitāte, ar paroli aizsargāti USB zibatmiņas diski un slēdzams kartotēkas skapis. Fiziskie dati (un USB diskdziņi) tiek glabāti aizslēgtā kartotēkas skapī pētnieces privātajā dzīvesvietā, un tikai pētniecei ir piekļuve materiālam.

Analīzes posmā tiešie identifikatori no materiāla būs izņemti. Lauka dienasgrāmatā apkopotie dati neietver identifikatorus. Visi identifikatori, kas atrodami interviju audioierakstos, tiek mainīti uz pseidonīmiem vai kategorizēti transkripcijas procesā. Transkripcija notiek nedēļas laikā pēc intervijām, un ieraksti tiek neatgriezeniski izdzēsti pēc transkripcijas un tās pārbaudes procesa. Fails, kas saista pētījuma dalībnieku vārdus ar viņu pseidonīmiem, tiek aizsargāts ar paroli, glabāts drošā uzglabāšanas vietā un dublēts USB zibatmiņā. Fails tiks dzēsts divus gadus pēc šī pētījuma beigām.

12. Personas datu apstrāde pēc šī pētījuma pabeigšanas

Pētījuma dati tiks glabāti vēlākiem, saderīgiem zinātniskiem pētījumiem bez iekļautiem identifikatoriem saskaņā ar VДАР prasībām. Pētniecības datu glabāšana ir balstīta uz VДАР 5. panta 1. punkta b) un e) apakšpunktu. Pirms datus var izmantot citiem pētījumiem, pārzinis pārlicināsies, ka jaunais pētījums ir saderīgs ar sākotnējo nolūku saskaņā ar VДАР prasībām. Pētījuma dalībnieki saņems jaunu datu aizsardzības paziņojumu par pētījuma datu jauno izmantošanu, ja vien pārzinis vairs nevarēs identificēt pētījuma dalībniekus.

Pētījuma dalībnieki netiks informēti par jauno pētījumu, ja šīs informācijas sniegšana viņiem nav iespējama, iekļauj nesamērīgas pūles, vai nopietni traucē sasniegt pētniecības mērķus (VDAR 14. panta 5. punkta b) apakšpunkts).

Dati tiks glabāti kā aprakstīts *11. Personas Datu aizsardzība*, un dzēsti piecus gadus pēc projekta pabeigšanas.

13. Pētījuma dalībnieka tiesības un atkāpes no šīm tiesībām

Kontaktpersona jautājumos, kas attiecas uz dalībnieka tiesībām, ir galvenā pētniece (kontakti norādīti 1. punktā).

Pētījuma dalībnieka tiesības

Saskaņā ar VDAR datu subjektiem (jeb pētījuma dalībniekiem) ir šādas tiesības:

- Tiesības piekļūt saviem datiem.
- Tiesības labot savus datus.
- Tiesības uz savu datu dzēšanu un tiesības tikt aizmirstam.
- Tiesības ierobežot savu datu apstrādi.
- Tiesības veikt savu datu pārvešanu citai organizācijai.
- Tiesības iebilst pret savu datu apstrādi.
- Tiesības iebilst automatizētai datu apstrādei.

Detalizētāka informācija par datu subjektu tiesībām dažādās situācijās atrodama Latvijas Republikas Valsts inspekcijas mājaslapā: <https://www.dvi.gov.lv/lv/datu-subjekta-tiesibas>

Tiesību piemērojamība

Ja personas datu apstrādei pētniecības nolūkos nav nepieciešama datu subjekta identifikācija un ja pārzinis nespēj identificēt datu subjektu, tiesības piekļūt personas datiem, tos labot, dzēst un ierobežot, kā arī paziņošanas pienākumu un tiesības uz datu pārnesamību nepiemēro, ja vien datu subjekts nesniedz papildu datus, kas ļauj viņu identificēt (VDAR 11. pants).

Atkāpes no tiesībām

VDAR un Latvijas Republikas Fizisko personu datu apstrādes likums pieļauj atkāpes no noteiktām datu subjektu tiesībām, ja personas dati tiek apstrādāti zinātniskiem nolūkiem un ja tiesības var padarīt neiespējamu vai nopietni traucēt pētniecības mērķu sasniegšanu. Nepieciešamība pēc atkāpēm no datu subjektu tiesībām vienmēr tiks izvērtēta katrā gadījumā atsevišķi.

Pārsūdzības tiesības

Ja uzskatāt, ka Jūsu personas datu apstrāde ir veikta, pārkāpjot datu aizsardzības likumus, Jums ir tiesības vērsties Latvijas Republikas Datu valsts inspekcijā.

Kontaktinformācija:

Datu valsts inspekcija

Adrese: Elijas iela 17-3, Rīga, LV-1050

Tālrunis: +371 67223131

E-pasts: pasts@dvi.gov.lv